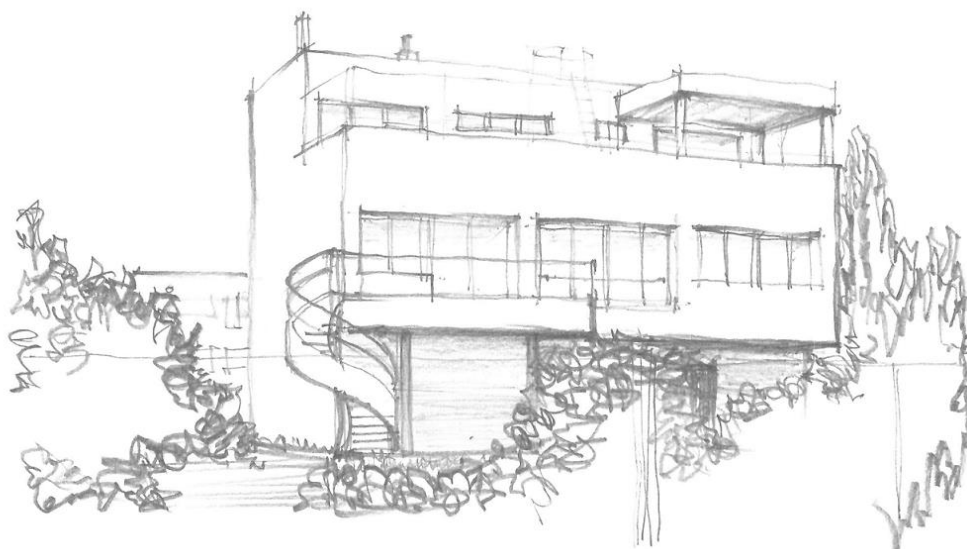

SOUTĚŽ

ČESKOBUDĚJOVICKÉ SLAVNÉ VILY A JEJICH LIDÉ

Poznávací soutěž pro děti a mládež do 16 let – jednotlivce i kolektiv

VÝSLEDKY SOUTĚŽE, která probíhala od 15. 9. 2018 do 31. 12. 2018

Více informací v Turistickém informačním centru českobudějovické radnice nebo na webových stránkách odboru památkové péče Magistrátu města České Budějovice www.c-budejovice.cz a Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích www.npu.cz/uopcb.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVNÍŠTĚ V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

České
Budějovice

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ
SPRÁVA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

PRAŽSKÉ PŘEDMĚSTÍ

1. Vila Antona Eggerta

1.1 *Charakterizujte pojem „vila“ (...o jaký typ stavby se jedná, kdy a kde se v Evropě začaly stavět první vily...apod).*

Vila je samostatně stojící obytná budova pro jednu nebo více rodin se zahradou.

V Evropě se poprvé začaly vily stavět ve starověkém Římě na Apeninském poloostrově.

1.2 *V jakých letech byla vila Antona Eggerta postavena??*

V letech 1859 – 1860.

1.3 *Jaká instituce se v současné době ve vile sídlí a od jakého roku?*

Státní vědecká knihovna, která zde sídlí od roku 1946. Slavnostní otevření se konalo 2. května 1948.

2. Vila Miroslava Zátky

2.1 *Zjistěte další budovu v Č. Budějovicích, jejímiž autory byli architekti Stránský a Šlégl.*
Sokolovna v Českých Budějovicích

2.2 *Víte, jak se jmenoval významný člen rodiny Zátků, s jehož sochou se můžeš setkat na nádvoří českobudějovické radnice? Napiš stručně, proč považujeme tohoto muže za významnou osobnost českobudějovických dějin.*

August Zátka (1847-1935) byl rakouský a český advokát a politik z vlivného českobudějovického rodu Zátkových, na přelomu 19. a 20. století byl poslancem Českého zemského sněmu, dále významným předákem česko-jazyčné komunity v Budějovicích. Velkou pozornost věnoval A. Zátka místnímu českému školství, v němž viděl záruku posílení národních pozic ve městě, i v hospodářské sféře. Zasloužil se o vznik některých významných podniků s českým kapitálem, např. smaltovny a Českého akciového pivovaru (Budějovický Budvar). Tyto iniciativy se staly jedním z prostředků k zajištění politického vlivu na půdě obecního zastupitelstva, kam A. Zátka s dalšími českými kandidáty vstoupil po vítězných volbách v III. sboru 6. 11. 1906. Po převratu v roce 1918 se ujal jako první Čech po 53 letech řízení městské správy. V listopadu 1918 byl jmenován předsedou správní komise Českých Budějovic, stal se tak nejvyšším představitelem města. V prvních obecních volbách 15. 6. 1919 byl zvolen za Národní radu Čechů českobudějovických do obecního zastupitelstva. V roce 1922 získal jako první osoba po roce 1918 titul čestného občana Budějovic.

3. Vila Otakara a Vlasty Hulcových

3.1 *Pokuste se stručně vysvětlit pojem funkcionalismus.*

Architektonický směr 20. — 40. let 20. století vycházející ze zásady, že „forma sleduje funkci“, tzn., že podoba domu vychází z jeho různých funkcí. Například nejprve se určí, jak budou místnosti vedle sebe prakticky uspořádány, pak se zohlední, aby byly přiměřeně osvětleny okny atd. Nejde se tedy na to obráceně, že by se nejprve navrhl tvar domu a pak se řešilo, jak dům rozčlenit na místnosti.

- 3.2 *V jakém roce Josef Kotlář vilu navrhl?*
V roce 1936.

HAVLÍČKOVA KOLONIE – MLADÉ

4. Westenova vila

- 4.1 *Zjistěte, kde se vila nachází a zajděte se na ni z chodníku podívat. Jak se tato část města nazývala dříve? Jaká instituce sídlí v budově nyní?*
Dukelská 23 (v blízkosti řeky Malše jihovýchodně od centra města), dříve část Vídeňského předměstí.
V budově sídlí nyní Česká školní inspekce.
- 4.2 *Při své návštěvě prozkoumejte fasádu objektu, na několika místech se nachází i výzdoba - festony vyškrábané v omítce. Určité detaily si vyberte a překreslete.*
- 4.3 *Dokážete vypátrat, kteří architekti areál vily navrhli?*
Vídeňští architekti Hans Dworzak a Pompeo von Wolf.

5. Petrášova vila

- 5.1 *Uvedte přesně, kde se vila nachází.*
Dukelská 25 (v blízkosti řeky Malše jihovýchodně od centra města), dříve část Vídeňského předměstí.
- 5.2 *Když se zadíváte na fasády popište, čím vás především objekt zaujme?*
Např. cihlově červená hmota stavby – pouze nátěr na neomítaných cihlách, kdy průčelí tvoří ze zdíva geometrické obrazce, obdobně cihly jsou i na sloupcích plotu, střecha ve formě vlny, členěné bílé rámy oken.
- 5.3 *Tuto další vilu zdokumentujte (doložte foto či schématickou kresbu).*
- 5.4 *Vaším úkolem bude zjistit další stavbu v Č. Budějovicích a blíže ji upřesnit (kde se nachází), kterou František Petráš realizoval či se na ni se svou projekční kanceláří podílel i v rámci soutěžních projektů.*
Např. vila učitele Karla Fabiána - Vrchlického nábřeží čp. 10 (z r. 1912-13), modernistický rodinný dům pro manžele Stroblový - Tylova čp. 23 (proveden v r. 1921).
- Dále se podílel např. na výstavbě sokolovny, budově Českosobudějovické záložny, Haišmanova domu v Krajinské ulici, obchodního domu v Hroznově ulici čp. 2, obchodního domu Brouk a Babka ulici Široká. Dále při výstavbě budovy kasáren ve Čtyřech Dvorech či bloku obytných domů stavebního družstva Havlíček.
- 5.5 *Přijdete na to, co je dále spjato ještě s tímto jménem Petráš?*
Kromě projekční a stavební činnosti provozovala Firma Bratří Petrášové cihelnu v Mydlovarech u Zlivi, kde se z křemelinové pálené hlíny se vyráběly duté cihly tzv. petrášky. Výrobu a vynález duté cihly ve tvaru „T“ si Petráš nechal patentovat a za tento vynález byl vyznamenán na Expozici mezinárodní architektury v Gentu v roce 1921 a v roce 1922 v Turíně.

6. Rodinný dům Aloise Zimmermanna

6.1 Uvedte, co vás na objektu především upoutá.

Vystupující půlválcová hmota pro umístění schodiště jinak řečeno „apsida“, při určité výrazové úspornosti jinak plochých průčelí.

6.2 U jakých staveb se později již samostatně tito architekti prosadili?

Richard F. Podzemný – Zemská banka (tzv. Skleněný palác) – Praha-Dejvice, nám. Svobody, Plavecký stadion – Praha-Podolí (ve spolupráci s arch. Kuchařem a Domičem)

Kamil Ossendorf – domy pro chudé v Praze-Holešovice (ve spolupráci Černý), hospodářské části nemocnice v Motole, okresní nemocnice v Českém Brodě, Mostě či ve Vysokém Mýtě.

Architekti Podzemný a Ossendorf se také podepsali v Havlíčkově kolonii a na realizaci vily JUDr. Františka Švece.

7. Vila JUDr. Františka Švece

7.1 Najděte jinou stavbu v Českých Budějovicích, navrženou stejnými architekty jako vila JUDr. Švece. Napiš její adresu. Srovnej tyto dvě stavby z hlediska zachování jejich původnosti.

Rodinný dům Aloise Zimmermanna, Dukelská č. p. 76, Č. Budějovice. Rodinný dům pozdějšími úpravami částečně ztratil svou funkcionalistickou podobu. Zásadně se proměnila podoba jeho oken, mají jiný tvar, zmizely jejich štíhlé rámy. Dále byly odstraněny balkony s typickým trubkovým zábradlím. Bez těchto prvků již těžko poznáme, že tento dům byl kdysi elegantní vilou z první republiky.

7.2 Napište jméno světově známé vily architekta Le Corbusiera, která nám dokládá jeho postulát „stavby na sloupech.“ Tato vila je na seznamu světového dědictví UNESCO.

Vila Savoy v Poissy ve Francii.

7.3 Zakroužkujte na fotografii vily dva body Le Corbusierova postulátu – sloupy a průběžné okno.

7.4 Co znamená pojem volný půdorys? Jakou musí mít stavba hlavní konstrukci, aby mohla mít volný půdorys?

Volný půdorys: sloupy nesou síly všech podlaží, což umožňuje volné členění prostoru nenosnými příčkami. Stavba musí mít skeletovou konstrukci.

KRUMLOVSKÉ PŘEDMĚSTÍ

8. Lamezanova vila

- 8.1 *Vypátrejte v Českých Budějovicích alespoň jeden dům, kde je také hrázdění, zdokumentujte vámi navštívené místo.*
Např. Vodárenská věž na pravém břehu Vltavy poblíž Litvínovického mostu, Westenova vila v Dukelské ulici, ul. Rudolfovska čp. 71, ul. Vrchlického nábřeží čp. 10, ul. B. Němcové 74, Herinkova vila Lannova čp. 10.
- 8.2 *Pokuste se zjistit, jaká další vila se nachází v sousedství objektu.*
Nachází se zde Hardtmuthova vila.
- 8.3 *Pro koho byla Lamezanova vila postavena?*
Vila byla postavena pro hraběte Oliviera Lamezan–Salins.
- 8.4 *Dokážete dohledat ještě další vilu spjatou právě s touto rodinou Lamezan? Kde se nachází? Vyfotťe jí.*
Vila hraběnky Lamezan–Salins (v roce 1940 došlo k přestavbě původního domu r. 1934), později zde žil její synovec.
Vila byla součástí areálu nemocnice a nachází v ulici Preslova čp. 2, nyní je v ní mateřská škola.

9. Rodinný dům Borise Čepka

- 9.1 *Čím se zabývala organizace nazývaná Stavoprojekt a v jaké době působila?*
Stavoprojekt byla státní projekční organizace, vzniklá znárodněním mnoha projekčních kanceláří a soukromých projektantů v roce 1948. Tato organizace navrhovala ve své době převážnou část veškeré výstavby, např. bytové domy, občanské vybavení, školy atd. Stavoprojekt zanikl počátkem 90. let 20. století.
- 9.2 *Znáš nějakou architektonicky významnou budovu z 2. poloviny 20. století, kterou architekt Boris Čepka v Č. Budějovicích navrhl?*
Krematorium na hřbitově sv. Otýlie, popř. rodinný dům B. Čepka, menza a koleje Provozně ekonomické fakulty Vysoké školy zemědělské ve Čtyřech Dvorech.
- 9.3 *Najdi obrázek budovy bývalého Federálního shromáždění v Praze, sloužícího později pro rozhlas Svobodná Evropa a nyní jako součást Národního muzea. Zakroužkuj na obrázku část této stavby, která se „vznáší“ nad zemí.*

10. Vila JUDr. Josefa Weisskopfa

- 10.1 *Jaká řeka se nachází v blízkosti této lokality?*
Jedná se o řeku Vltavu
- 10.2 *Vyfotťte tento objekt s proskleným předsunutým nárožím.*

10.3 Věděli byste, co se mohlo za prosklením nacházet?
Zimní zahrada

11. Vlastní rodinný dům Karla Chocholy

- 11.1 Vyjmenujte 3 další stavby architekta Karla Chocholy v Č. Budějovicích.
Tribuna stadionu na Sokolském ostrově, kino Kotva, obchodní dům Brouk a Babka ad..
- 11.2 Najdete jeden výrazný znak na domu, který svědčí o vlivu funkcionalismu?
Pásové okno, popř. plochá střecha, terasy na střeše

12. Vila MUDr. Jana Příbrského

- 12.1 Uveďte některé další stavby navržené v Č. Budějovicích architektem Bedřichem Adámkem.
Některé budovy v areálu budějovické nemocnice – pavilon gynekologicko –porodnický, infekční pavilon, hospodářskou a administrativní budovu
- 12.2 Zkuste najít podobu domu z přímořské oblasti, který vám bude vilu primáře Příbrského připomínat.

Vaší závěrečnou otázkou bylo:

Jak by vypadala vila navržena podle vašich představ? Váš návrh nakreslete nebo slovně popište či můžete propojit i kresbu s popisem.

Zároveň Vaším průběžným úkolem dle uvedení v úvodu soutěže bylo:

Vily, která při vašem bádání navštívíte, zakreslujte do mapy, kterou si můžete spolu s pracovními listy vyzvednout v Turistickém informačním centru na radnici v Českých Budějovicích. Vzor zmenšené mapky najdete v závěru pracovních listů.

Mapku odevzdejte společně s odpověďmi na soutěžní otázky.

